

Prágai Ujság

Noviszád, 1938 július

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

19. évfolyam 185. szám

Julius 21-én ül össze a prágai parlament

Hodzsa augusztus 20-a előtt elfogadhatja a nemzetiségi javaslatot — Henlein Hitlerhez utazott

Prágából jelentik: A községi választásokon megválasztott szudétanémet polgármesterek közül eddig még egyet sem erősítettek meg hivatalukban. A német polgármesterek közül még egyik sem vehette át hivatalát és a szudétanémet községekben továbbra is a régi községi képviselők működnek, bár hivataloskodásuk ideje már letelt. A szudétanémet párt sajtóirodájának közlése szerint Kundt, Rosse és Peters képviselők ebben az ügyben csütörtökön dr. Hodzsa miniszterelnökhöz fordultak.

MÉG NINCS EREDMÉNY

A nemzetiségi tárgyalásokban még mindig nincs kézzelfogható eredmény. A prágai kormány által kidolgozott nemzetiségi statútumot ezen a héten már nem hozzák nyilvánosságra. A kormány alkotmányjogi bizottsága hír szerint a statútumtervezet bizonyos pontjait megváltoztatta és ezért a javaslatot állítólag csak a jövő héten nyújtják át a szudétanémeteknek. Szudétanémet részről hangoztatják, hogy a párt képviselői addig nem hajlandók az ugynevezett nyelvtörvénytervezet tárgyalásába belemenni, amíg Hodzsa minisz-

terelnök a statútum tervezetét teljes egészében nem ismertette előtük.

A SZLOVÁK KÉRDÉS

Rómából jelentik: A Fronte Unico című folyóirat hosszabb cikket közöl »A szlovák kérdés és Prága mesterkedése« címmel. A cikk kimutatja, hogy miként hitették el annakidején a világgal, hogy a cseh és a szlovák nép egy és hogy a szlovák nyelv csak a cseh nyelv egyik tájszólása. Ismerteti a cikk a pittsburgi szerződés aláírásának körülményeit és megállapítja, hogy a szlovák vezetőknek egész más felfogásuk volt a csehek és a szlovákok közös államáról. A pittsburgi szerződés — írja a lap — holt betűi maradt és az a köztétel, amellyel Pittsburgban a »cseh-szlovák« szót irták, hamarosan elfűnt. A szlovákok természetesen egészen más felfogáson vannak s nem győzik hangoztatni a csehektől való különbözőségüket.

HENLEIN BERLINBEN

A Reuter-iroda jelentése szerint Henlein, a szudétanémet párt vezetője csütörtökön Berlinbe érkezett és megtekintette a nemzetközi kézművesipari kiállítás szudétané-

met osztályát. Azt hiszik, hogy Berlinből Münchenbe utazott, ahol találkozik Hitlerrel, majd repülőgépen Londonba folytatja útját. Német hivatalos körökben Henlein utazásával kapcsolatban semmiféle felvilágosítást sem adtak.

BENES KERTI ÜNNEPÉLYE

Prágából jelentik: Benes elnök csütörtök délután kerti ünnepséget adott, amelyre a 10. szokolikongresszusra Prágába érkezett összes külföldi előkelőséget meghívták. Jelen volt többek között a prágai diplomáciai kar valamennyi tagja, msgr. Ritter apostoli nuncius, Malypetr képviselőházi elnök, Hrubán és Kiofács, a szenátus alelnökei, Miletics Vjekoszláv jugoszláv testnevelési miniszter, Dostalek, Kalfus, Krofta és Mahnik miniszterek, a csehszlovák hadsereg képviselői, köztük Sirovy tábornok hadseregfőfelügyelő, Zenkl prágai polgármester, Sukovszki a csehszlovák és Gangl a jugoszláv szokol vezetősége, a jugoszláv és bolgár szokolisták képviselői, a román és jugoszláv katonai küldöttségek főnökei, Seaton Watson és Wickham Stead angol újságírók és más előkelőségek.

Összeül a parlament

Prágából jelenti a Havas-iroda: A politikai miniszterek csütörtökön értekezletet tartottak, amelyen megvitatták Hodzsa miniszterelnöknek a nemzetiségek és az ellenzék képviselőivel folytatott legutóbbi megbeszélései eredményét. Az értekezlet elhatározta, hogy érintkezésbe lép a parlament elnökével, hogy megállapítsa a parlament összehívásának napját. Azt hiszik — mondja a Havas-iroda jelentése —, hogy a nemzetiségi kérdést hamarosan kedvezően intézik el, ha a tárgyalások az eddigi mederben folynak tovább. A csehszlovák parlament július 21-én összeül.

NORMAN DAVIS NYILATKOZATA

Newyorkból jelentik: Norman Davis csütörtökön hazaérkezett európai körutjáról, illetve a lon-

doni nemzetközi Vöröskereszt-értekezletről. A háborús veszedelem nem elkerülhetetlen — mondta. — Ma Európában senki sem beszél a háborúról és a helyzet sem olyan, mint 1914-ben volt.

Ki felelős?

Londonból jelentik: Angol politikai körök növekvő csalódással figyelik a csehszlovákiai nemzetiségi kérdés elintézésének halogatását. Az angol sajtó nyugodt, de világos célzásokban mutat rá arra, hogy kit terhel a felelősség a késedelemért.

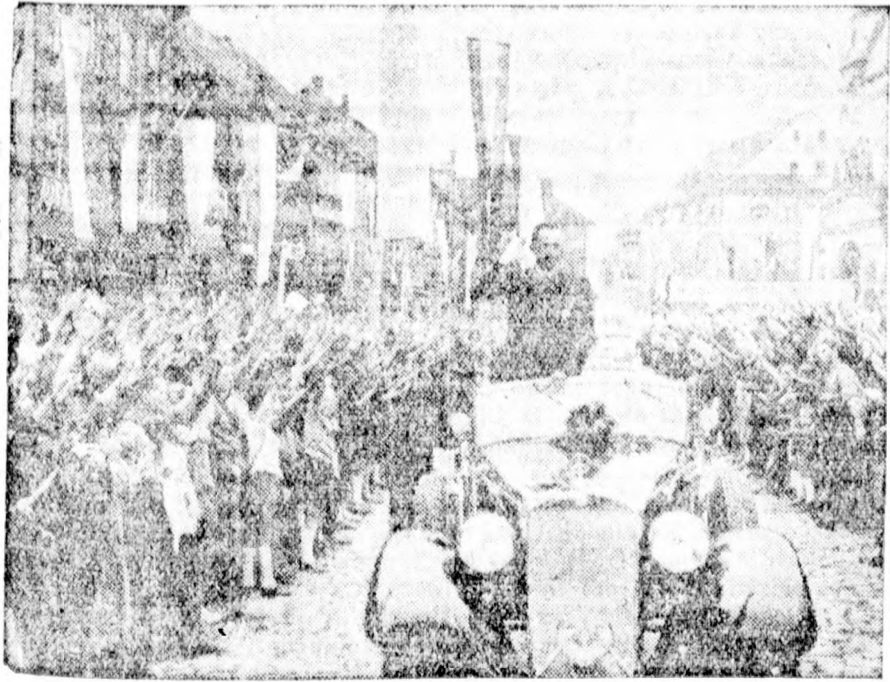
A Daily Herald úgy tudja, hogy Hodzsa miniszterelnök még augusztus 20-a előtt elfogadhatja a parlamenttel a nemzetiségi törvényjavaslatot. Hodzsanak ez az elhatározása az angol és francia követ legutóbbi látogatásának következménye. A követek a legerélyesebben követelték a probléma sürgős elintézését.

A Daily Mail szerint semmi remény sincs arra, hogy a szudétanémetek a hét végén megkapják a kormány nemzetiségi javaslatának szövegét. Eddig még nem is volt igazi tárgyalás a szudétanémetek és a kormány között.

A GYÁRIPAR EGYÜTTMŰKÖDÉSE

Prágából jelentik: A csehszlovák gyáriparosok központi szövetségének végrehajtó bizottsága pénteken ülést tartott Prágában.

Az ülésen többek között megállapították, hogy a szövetség, valamint a német gyáriparosok szövetsége között továbbra is baráti együttműködés áll fenn, amely egyébként az érvényben levő megállapodásokon alapul.

Henleint örösi lelkesedéssel üdvözölték Komotauban, az »Összes németek« ünnepségén

Reggeli levél

Az iskola és a pályaválasztás

Néhány hét óta, majdnem minden nap részletes hírt adtunk arról, hogy a vidékünk iskoláiban végzett fiatalok, leányaink milyen eredménnyel végezték az iskolaévet, amelynek befejezéséhez néhány nappal ezelőtt érkezünk el. Kipírult gyermekarcokat, örömtől lelkendező ifjakat látunk, akik az annyira megérdemelt jó bizonyítvánnyal kezükben tértek haza a szülői házba, ahol a beköszöntő bizonyítvánnyal együtt beköszöntött a még nagyobb gond: az iskola és a pályaválasztás nagyon nehéz problémája. Mert most kell eldölni annak, hogy a gyermek tovább tanuljon-e vagy megpróbálkozzon az életben való azonnali elhelyezkedéssel. Ha már tovább tanul, iratkozson-e be a szakiskolába vagy pedig tovább folytassa tanulmányait a magasabb ismereteket nyújtó egyetemeken?

Súlyos kérdések ezek és sajnos az iskolai évek alatt a pályaválasztásra senki sem gondol. Az iskolák vezetősége lelkiismeretes odaadással vezeteti el a tananyagot, a szülő sok gondot, bajt leküzdve áldozatot hoz gyermeke továbbtanításáért, csak amikor az ifju ember kilép az iskolából, hogy meginduljon az élet felé, akkor torpan meg és nem tudja, milyen életcél is lehetne előtte. Az érdeklődés irányát és a képességek megállapítását senki sem figyeli. A gyermekben éledő friss ösztönöknek utját kevés pedagógus és nagyon kevés szülő kíséri gondos figyelemmel. Így kerülnek azután az ifju emberre azok olyan átlag életpályák felé, amelyek az élet szürke, elkallódó figurái lesznek, holott a serdülő kor éve alatt voltak olyan friss, eleven, érdekes ösztönök, amelyeknek időben való felismerésével és az érdeklődés helyes irányba való terelésével igen sokszor kiegyensúlyozott, egyéni hajlamok és egyéni törekvések felé tartó speciális embertípust nevelhetünk volna azokból, akik esetleg az íróasztal sablonos munkája mellett egy egész élet tartamán savanyodnak.

A pályaválasztás gondos és lelkiismeretes tanácsadásra vár s addig is, amíg az ideális iskolának az a típusa fejlődik ki, amely a kezébe adott formálható, friss gyermeki lélekkel a megfelelő helyre való megfelelő embert neveli, addig a társadalomnak kell a pályaválasztás és a tehetséggutató intézményeit megszervezni. Az ifju emberke lelki és értelmi beállítottsága, munkabírása, már apró éveiben megmutatkozó rendszeretete (külön fiók, gondos notesz, féltve őrzött napló, gomb és golyógyűjtemény, bélyegalbum, számolóécsülék, stb.) olyan eleven, utatmutató jelenségei a gyermektársadalomnak, hogy abból egy gyakorlott pedagógus és egy helyes érzékű, a gyermeki lélek külön törvényeivel és utasításával foglalkozó, gyakorlati lélekutató, Freud és az ifjúkor lelki életét kutató Sarolta Bühler alapvető munkái nélkül is megtudja állapítani, hogy vannak-e az ifju emberkének egyéni, külön hajlamai, képességei s lehet-e ezekből a speciális hajlamokból számára egy az átlagpályától elkanyarodó életutat, hivatást kijelölni.

Kormányválság fenyeget Csehszlovákiában

Prágából jelentik: A legújabb értesítések szerint Hodnizsterelnök csak egy-két nappal a parlamenti tárgyalás akarja átadni a nemzetiségi javaslatot a szudétánémetek. A parlamenti vita előreláthatóan három hétig tart. Miánymódosító javaslatról van szó, ennek elfogadásához többségre van szükség. Minthogy a kormánykoalíció ellenzik a javaslatot, a jelenlegi kormány fennmaradása függ. Ha a parlament megszavazza, a szudétánémetek pedig utasítják a javaslatot, ez a legsúlyosabb válságot idézheti fel. Sok függ majd attól, hogy milyen álláspontot foglal el a német kormány.

A JUGOSZLAV-CSEHSZLOVÁK BARÁTSÁG

Prágából jelenti az Avala: Jugoszláviának a 10. szokalkongresszuson résztvevő kiküldöttjei, vala-

mint a jugoszláv-csehszlovák liga csehszlovák tagjai Prágában csütörtökön összeüvöltést tartottak, amelyen melegen ünnepték a két országot összefűző őszinte barátságot.

Földrengés volt Magyarországon

A rengés sehol sem okozott épületkárt

Budapestről jelentik: Orosházán péntek reggel 7 óra 32 perckor gyenge földlökéseket éreztek. A rengések az emeletes házakban és a tornyokban erősebben voltak érezhetők. A földrengés néhány másodpercig tartott. A rengést Tótkomlóson, Hódmezővásárhelyen és Szegeden is észlelték.

Hódmezővásárhelyi jelentés szerint a földrengés idején a református templomban éppen istentisztelet volt. A padok mozogni kezdtek és a mennyezetről leesni kezdtek a csillárok 5–10 centiméteres kilengéseket végeztek. A lakásokban hasonló jelenségeket észleltek.

A budapesti földrengéstani megfigyelőállomás péntek délelőtt a következő jelentést adta ki: Az intézet készülékei ma reggel 7 óra 33 perc 26 másodperckor 250 kilométer távolságból földrengést jeleztek. A készülék legnagyobb kitérése 10 milliméter volt. A földmozgás Budapesten 15 percen át tartott. Az eddig beérkezett jelentések szerint a rengés épületkárt Magyarországon sehol sem okozott.

Érdekes, hogy a földrengés éppen július 8-án, a kecskeméti földrengés 27. évfordulóján történt. 1911 július 8-án a hajnali órákban Kecskemét városát borzalmas

erejű földrengés rázta meg, amely a házak ezreit döntötte romba és megrongálta az akkor épült városháza épületét is. A rengés akkor Nagykőrösön is nagy károkat okozott.

BEOGRADBAN IS ÉSZLELTÉK A FÖLDRENGÉST

Beogradból jelentik: A tasmajdani földrengésjelző intézet készülékei tegnap reggel 7 óra 30 perc 15 másodperckor elég erős földrengés kezdetét jelezték Beogradtól északkeletre körülbelül 160 kilométerre. Beogradban a legerősebb rengést 7 óra 33 perc 41 másodperckor észlelték és egy másodperc alatt 109 mikront tett ki. A rengés végét 7 óra 43 perckor észlelték. A földrengés központja román területen a Kárpátokban volt. A földrengést a román határ mentén mindenhol érezték.

SZENTÁN IS ÉREZTÉK A FÖLDRENGÉST

Pénteken reggel fél 8 tájban az egész város területén gyengébb földlökéseket éreztek, ami 4–5 másodpercig tartott. A földrengés különösen a város központjában volt erősen érezhető. A városban különbözőképpen magyarázzák, hogy ezen a napon volt annakide-

Elengedhetetlen lenne tehát az, hogy amíg az Állam és az Iskola a gyermeklélektant és ezzel kapcsolatosan a tehetséggutatót, a pályaválasztást az iskolák kebelén belül meg szervezve, gyakorlott gyermekpszichológusokat, pályaválasztási tanácsadókat foglalkoztatva, az életre való nevelést, előkészítést a közvetlen tanítás ismereteitől elválasztja, addig is, legalább nagyobb városainkban, a középiskolák mellé, a tanári kar és a szülők összefogásával olyan magánjellegű intézményt szervezzenek, amely a pályaválasztást és az iskolából kikerülő ifjak értelmi, képességbeli szelekcióját elvégzi. Ma már majdnem minden nagyobb városban van olyan gyermekorvos, aki gya-

korlott lélekkutató és vannak tanárok, írók is, akik a maguk hivatása mellett szívesen, kellő felkészültséggel figyelnek a gyermeket, akit a kellő időben nyújtott jó tanács a félbemaradottság későbbi érzésétől és az egész életre nehezédként ki-sebbségérettől, más élethivatás felé sóvárgó és nehezen megvalósítható nosztalgiaitól menthetne meg.

Ez a pár soros kis figyelmeztetés nem akar programot adni, csupán utmutatást, a nagy kérdés komoly megfontolását, mert azt hisszük, hogy az iskolai szelekció és a gyermekek képességének figyelése olyan nagy feladat, amelynek megoldására az első lépéseket végre igazán meg kellene tenni.

jén a hatalmas kecskeméti földrengés is. A földrengés Szentán eddigi megállapítások szerint semmiféle kárt nem okozott.

SZUBOTICÁN IS ÉREZHETŐ VOLT A FÖLDRENGÉS

Intek reggeli földlökéseket cán is csaknem minden lakos megérezte. A földrengés 7 perckor vonult át Szuboticanál és mintegy 20 másodpercig tartott. Ugyanekkor halk zajlás volt észlelhető. A földlökések ereje az emeletes házakban annyira érezhető volt, hogy a tárgyak is elmozdultak helyükből.

Berlinben öngyilkos lett egy volt szerb kém

Berlinből jelentik: Berlinben a napokban agyonlőtte magát

Bogicsevics Milos volt szerb diplomáciai tisztviselő.

Bogicsevics 1915-ig a szerb diplomáciában fontos szerepet játszott. 1915-ben felmerült ellene az a gyanu, hogy

diplomáciai titkokat árult el a központi hatalmaknak és ezért eltávolították a diplomáciai szolgálataiból.

Később tisztviselői állásától is megfosztották. Bogicsevics ekkor Berlinbe ment és ott élt egész most be-következett haláláig. A háboru után sorozatos cikkekben támadta a jugoszláv kormányt, amiért a jugoszláv sajtó keményen elítélte.

A Vreme most azt írja róla, hogy erkölcsi öngyilkossága után bekövetkezett fizikai öngyilkossága is, ami egyetlen módja volt, hogy életét befejezze.

Újabb sztrájkhullám Franciaországban

Toulouseban a kiskereskedők is sztrájkolnak

Párisból jelentik: Franciaországban ismét terjedőben vannak a sztrájkok. Toulouseban valamennyi ipari és kereskedelmi vállalat és az egész kiskereskedelem tiltakozó sztrájkba lépett, mert a városi vezetőség elhatározta, hogy az adókat átlagosan 30–35 százalékkal felemeli. A longwyi acélművekben a helyzet annyira kiéleződött, hogy az üzemvezetőség bezáratta a gyárakat. Tart a sztrájk a lyoni fémiparban, valamint a marseillei fém- és hajógyárakban. A beziéri fémipari vidéken több, mint 2000 munkás hagyta abba a munkát. Egy részük megszállta a munkahelyeket.

Mújultak a harcok Vazirisztánban

A lázadók megütköztek az angol katonasággal

Bombayból jelentik: Az északnyugatindiai Vazirisztánban ismét fellángolt a felkelők ellenállása. A lázadók megtámadtak egy postagépkocsit. Az odáérkező angol csapatok és a lázadók között harc kezdődött. Ipi fakir, a mozgalom feje, India és Afganisztán határa közelében egy barlangban huzódott meg és onnan irányítja híveit.

Nagyfiszfogatás a sanghaji nemzetközi negyedben

Kínának 700 millió font, Amerikának 200 millió dollár kárt okozott a háboru

Sanghajban — mint jelentettük — a kínaiak a japán-kínai elleneskedés kitörésének évfordulóján a merényletek egész sorát követték el. Bombamerényleteket intéztek üzletek és szállodák ellen, megtámadtak több, a japánokkal rokonszenvező kínait, de rálöttek több japánra is. A nemzetközi városrész a merényletek miatt valóságos katonai megszállás alá került. Az utcákon páncélkocsik elrkálnak. A kínai rendőrök külföldi rendőrtisztviselők vezetésével sorra átkutatták a gyanús házakat. A nemzetközi negyed és a francia engedményes terület határára minden kínait átkutattak, nincs-e náluk fegyver.

A Kingsley körut és a VII. Edvárd ut sarkán váratlanul japán rendőrök jelentek meg és minden járókelőt feltartóztattak és megmotoztak. A hejyszínen azonnal megjelent a nemzetközi rendőrség egy csapata is, de nem avatkozott a japánok eljárásába, csak megfigyelésre szorítkozott.

JAPÁN TILTAKOZÁS

A sanghaji véres bombamerényletek miatt a japán hatóságok erőlyesen tiltakoztak a nemzetközi engedményes terület és a francia engedményes terület vezetőségénél. A japán jegyzék minden kétséget kizáró módon kifejezésre juttatta Japánnak azt a szándékát, hogy hasonló esetek megismétlődésekor azonnal beavatkozik.

A PARACELUS-SZIGETEK

Japán — mint jelentettük a tókiói francia nagykövethél jegyzékben tiltakozott a Paracelsus-szigetcsoport megszállása ellen. A tiltakozás nagy figyelmet keltett Párisban. A Jour hangoztatta, hogy ha helye van vitának, akkor az csak Annam és Kína között folyhat, mert a szóbanforgó szigetek sohasem voltak Japán birtokában. Az Epoque rámutat arra a veszedelemre, amely Indokínát a Japán előretörés következtében fenyegeti.

Francia-Indokína, Hainan és a Paracelsus-szigetek

A háborus károk

Sanghajból jelentik: Kínai szakértők megállapítása szerint Kína az egyéves háboru következtében eddig 700 millió font kárt szenvedett. Ebből 500 millió rongálásra, 140 millió jövedelemvesztésre, 40 millió a kereskedelem és ipar kárára, 30 millió pedig a hadviselés költségére esik. A hadműveletek 3 millió kínait kergettek el lakóhelyéről.

Mint Newyorkból jelentik, az Egyesült Államok kára a Kínában levő amerikai iparvállalatok tönkretétele, valamint a hitelvesztés következtében 200 millió dollár. Ez év első felében az Egyesült Államok kivitele Kínába 32, Japánba pedig 50 százalékkal csökkent.

A NÉMET KATONAI TANACSDOK ELUTAZÁSA

Tókióból jelentik: A Domei-iroda hongkongi közlése szerint a német katonai tanácsadók csütörtökön Kantonba érkeztek, ahonnan vasárnap utaznak el Németországba.

AZ ÁRVIZ PUSZTÍTÁSAI

Kobéből jelentik: Az elöntött területeken eddig 301 holttestet találtak. 430 ember sorsáról semmit sem tudnak. Az itéletidőnek 1400 sebesültje van. Az anyagi kárt 100 millió jenre becsülik.

Elhuzódik a háboru

Rómából jelentik: A római japán nagykövet a háboru kitörésének első évfordulóján nyilatkozott a viszály eddigi lefolyásáról. Elmondotta, hogy a japán hadsereg egy év alatt a kínai hadsereg

40 százalékát pusztította el és a kínaiak veszteségei elérik az egymillió főt.

A japán haditengerészek teljesen elpusztították a kínai hajóhadat.

A légi harcokban a japánok 1077 kínai gépet lőttek le. A japán hadsereg akkora területet foglalt el, mint Németország, Franciaország és Svájc együttvéve. Ezekben a területeken egymásután alakulnak meg a helyi kormányok, japán ellenőrzés alatt. Japán — mondotta a nagykövet — Kínában elsősorban a bolsevizmus ellen küzd és ez a küzdelem még valószínűen hosszú lesz.

Palesztinában polgárháboru fenyeget

Két nap alatt 34 halottja volt a zavargásoknak

Jeruzsálemből jelentik: Palesztinában az elmúlt 24 óra alatt összesen 34 ember esett a zavargások áldozatául. A sebesültek száma meghaladja a százat. Haifában csütörtökön 28 temetés volt. A nap folyamán az arabok 9 zsidót sebesítettek meg. Egy 200 főnyi arab csoport át akart jutni Palesztina és Transzjordánia határára, a határvédő csapatok azonban repülőik segítségével ezt megakadályozták.

Az Egyiptomban állomásozó angol haderő két zászlóaljja parancsot kapott arra, hogy azonnal induljon Palesztinába. Palesztinában egyébként két angol gyalogoszad, egy harcikocsiszázad és több lovasosztály, valamint 11 repülőraj állomásozik.

Ujabb jelentések szerint az elmúlt 48 óra veszteséglistája 31 halott és kétszáznál több sebesült. Haifában, a zavargások tüzfészkében, továbbá Jeruzsálemben, Jaffában és Telavivban szigorú záróraszabályokat rendeltek el. Jeruzsálemben letartóztatták a szélsőséges zsidó vezéreket. Általá-

ban valószínűnek tartják, hogy rövidesen kihirdetik az ostromállapotot egész Palesztinában.

Az egész országban nagyon feszült a légkör. Jeruzsálemben valamennyi arab üzletet zárva tartottak, tiltakozásul a csütörtöki bombamerényletek miatt. Az angol főbiztos fogadta az arab tanács küldöttségét, amely a zsidókat vádolja a legutóbbi zavargásokért. A zsidó nemzeti tanács viszont nyilatkozatban ítélte el az arabok elleni merényleteket, amelyek szerinte beszennyezték a palesztinai zsidóság becsületét.

UJABB BOMBAMERÉNYLET

Jeruzsálemben pénteken ismét bombarobbanás történt. A jaffai kapu közelében bombát dobtak egy társasgépkocsira.

Az utasok közül hárman életüket veszítették, tizenötön pedig megsebesültek. A rendőrségnek sikerült a helyszínen letartóztatni a merénylet elkövetőit.

Az újabb merénylet hírére Jeruzsálemben még jobban fokozódott az izgalom. Az arab negyed

SZENZACIO A KOZMETIKABAN

HIRE/ D^o PACCINI CIKAGOBOL. A SAJÁT /ZENZACIO/ TALALMANYAI VISSZA JUTTATJA A NŐNEK FIATALAGÁT E/ AKTIVÁ/AT

40 ÉVEN FELÜLI NŐNEK MORANA HORMON AKTIV KREM' DIN. 60.- VISSZA JUTTATJA A NŐNEK AKTIVITÁ/T, E/ FIATALAGÁT.

30 TÓL 40 ÉVIG MORANA HORMON KREM' (EGÉR MIREL GYEBOL) DIN. 50.-

18 TÓL 30 ÉVIG MORANA VITAMIN KREM' (MAGASLATI HEGYEBOL) DIN. 40.-

EZEN ÚJDONSÁGOK RÖGTÖN ELT. ÜNTETIK A RANCCOKOT PETYHUT/É. GET IZMO/IT, E/ FIATALIT.

MORANA /ZEP/EGI NOVENY PUDER MINDEN ARNYLATBAN DIN. 25

MORANA PLIT

lakói tiltakozásuk jeléül teljesen elzárták a város többi részétől. Most már a zsidó kereskedők is kezdik bezárni boltjaikat, mert megtorlásoktól félnek. A hangulat a városban igen feszült.

Móricz Vince ujmisés,

vasárnap mondja első szentmiséjét Noviszádon

Móricz Vince noviszádi ujmisés, akit vasárnap szentelt pappá Szubotícán Budánovics Lajos püspök, vasárnap mondja első szent miséjét Noviszádon.

A bensőséges egyházi ünneppel kapcsolatos első szentmise vasárnap délelőtt fél tíz óraker kezdődik a belvárosi plébániatemplomban. Az új misés kézvezetője első szent miséjénél Svraka Ferenc esperes-plébános lesz. Az új misést vasárnap délelőtt fél tíz óraker egyházi menettel kísérik a plébánia épületéből a templomba, ahol első szent miséjét mondja. A szentmise alkalmával horvát prédikációt Soltész Ferenc, a németet Lerch Imre, a magyart pedig Kovács László káplán mondja.

Móricz Vince a harmadik noviszádi, akit néhány év leforgása alatt pappá szenteltek. Négy évvel ez előtt Soltész Ferenc, három év előtt Lerch Imre, az idén pedig Móricz Vince mondja első szentmiséjét városunkban. Több noviszádi származású teológus most nincs is, úgy, hogy egészen bizonytalan, mikor lesz ismét első szentmise Noviszádon.

Kirándulás Szófiába, Sztambulba, a Vaskapura és a Drinára

A Putnik különvonatot indít Bulgáriába és Törökországba

A Fruska Gora turistatársaság és a Putnik ismét több kitűnő társasutazás és kirándulás tervét készítették el. A legnagyobb szabású kirándulás ezek között Bulgáriába és Törökországba irányul. A Putnik július 19-én különvonatot indít Bulgáriába és Törökországba. A különvonatot többek között meglátogatja Szófiát, Várnát és Sztambult. Nálunk még aránylag kevesen tudják, hogy

Várna világviszonylatban is elsőrendű fürdőhely,

amelyet Európa minden részéből rengeteg üdülő keres fel. Ez a tény csak növeli a kirándulás érdekességét.

A különvonat július 28-án tér vissza Noviszádra. Az egész kirándulás az utazás és a teljes ellátás ára 1950 dinárba kerül. Ezért az összegért harmadosztályú kocsit kap a kiránduló. Másodosztályú utazásért 300 dinárral többet kell fizetni.

Ha a kirándulók csak Szófiáig és vissza akarnak menni és ellátást nem akarnak fizetni, akkor az harmadosztályon 340, másodosztályon 475 dinárba kerül. Várnáig és vissza harmadosztályon 550, másodosztályon 750 dinárba kerül az utazás.

Jelentkezni a kirándulásokra legkésőbb július 15-ig lehet a FRUSKA GORA és PUTNIK fiókjainál.

A Fruska Gora társaság július 16. és 18-ika között kirándulást rendez az Aldunára és a Vaskapura.

A kirándulók az Alekszandar nevű luxushajóval utaznak és megtekinthetik az Alduna vadregényes vidékben és történelmi emlékekben gazdag völgyét. Az Ibusz magyar idegenforgalmi társaság — mint ismeretes — éppen a napokban rendezett hasonló kitűnően sikerült kirándulást az Aldunára.

Az Erzsébet királyné nevű luxushajón 250 magyar turista utazott le az Aldunára és a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoztak a szép tájékról.

A Fruska Gora kirándulójá július 16-án, szombaton délután 2 óra 35 perckor indul a noviszádi hajókikötőből és az utasok július 18-án, hétfőn reggel 8 órakor érkeznek vissza Noviszádra. A kirándulás ára személyenként 180 dinár. Elsőosztályú kabin két éjszakára 140 dinár, másodosztályú kabin 70 dinár. Jelentkezni legkésőbb július 14-ig lehet a Fruska Gora és a Putnik kirándulási irodájánál.

A harmadik igen élvezetesnek ígérkező turistakirándulást a Fruska Gora zborniki kirendeltsége rendezi. A turisták július 19 és augusztus 3 között tutajon és kajaksónakokon ereszkednek le a Drinán Főcsától Kovilyača furdőig. Közben megtekinthetik az összes környékbeli nevezetességeket. A kirándulás ára teljes ellátással 1200 dinár, de ebbe nem számították bele az Usztipracsaig, illetve Kovilyača furdőig való vasútijegy árát. A kirándulók oda és visszautazásukban 50 százalékos kedvezményben részesülnek. Jelentkezni legkésőbb július 14-ig lehet.

HALLÓ!

A NOVISZÁDI KATOLIKUS OLVASÓKÖR az új nyári színpad megnyitása alkalmából a Dudarszka uccai kerthelyiségében szombaton, f. hó 9-én este fél 9 órai kezdettel harmadszor színre hozza az

ÉRIK A BUZAKALÁSZ

c. háromfelvonásos énekes vígjátékot. Jegyek elővétele mélyen leszállított áron Ábrahám János könyvkereskedésében és Dániel András mézszárszé-
kében (Dudarszka ucca) eszközölhető. — Jegyek ára 20, 15, 10 és 5 dinár.

AZ ELŐADÁS UTÁN TÁNC

Szombor város képviselő-testületének közgyűlése

A villanytelep rekonstrukciója

Szombor város képviselőtestülete tegnap délelőtt kilenc órai kezdettel tartotta meg közgyűlését Sztojkov Ráda városelnök vezetése mellett. A rendes tárgysorozaton kívül a közgyűlés Szekulics Zsivko és Jovics Jása személyében két ellenőrt választott, akiknek kötelességévé tették a városi házipénztár felülvizsgálását.

Ezután került sor az elnöki jelentés felolvasására. A 39 sűrűn gépelt oldalra terjedő jelentés felolvasása két óra hosszat tartott. A jelentésben az elnök elsősorban megállapította, hogy már tizenhárom hónap óta nem olvastak fel elnöki jelentést a szombori közgyűlésen, ezért a legutóbbi tizenhárom hónap összes eseményeit ismertette. Kegyeletes hangon emlékezett meg az időközben elhunyt Hauk Imre volt szombori polgármesterről, Varnava patriárkáról, Szombor volt díszpolgáráról és Lalosevics Gyurica volt polgármesterről. Azután az egyes ügyosztályok munkáját ismertette az elnöki jelentés és részletesen beszámolt a városi adminisztráció egész menetéről.

Makarics Szeván bizottsági tag elismeri, hogy a városi napszámások munkabérét már rendezték, de

a magánvállalatok közül egyesek embertelen éhbérért dolgoztatják munkásaikat.

Vonatkozik ez különösen a textil szakmára, ahol az ingvarrónok tíz dinárt kapnak naponta, a többi munkás órábéré pedig két dinár. Felhívja a városelnököt, hogy a rendőrséggel együtt járjon el ezek ellen, akik a munkások hátán akarnak

meggazdagodni, ugyanakkor, amikor különböző előnyöket élveznek. Szóvátelezte még azt is, hogy a múltban nem egyforma mértékkel jártak el az egyes városi alkalmazottak ügyében. Így egy városi tisztviselőnek két hónap szabadságot adtak, hogy azalatt kitölthesse két havi fogházbüntetését, míg egy szolgát csekély összeg elsikkasztása miatt elbocsátották.

Sztojkov Ráda elnök válaszában kijelentette, hogy a textil munkások ügyében el fog járni, a másik két ügyben pedig az igazságnak megfelelő döntést fog hozni.

Elhatározta a közgyűlés, hogy **az országos munkásbiztosítónál forszvi a 4 millió dináros kölcsönt, amit a városi villanytelep rekonstrukciójára engedélyeztek a felsőbb hatóságok.**

A kölcsönt husz év alatt fizetik vissza és fedezetül a város ingatlanaira táblázzák be az összeget. A báni takaréktól 1.600.000 dinárt vesznek kölcsön tizenöt évre, hogy visszafizessék azt a pénzt, amit a városháza átvételekor az utalpból vettek kölcsön, mivel a házi pénztár teljesen üres volt.

Azt a rendelettervezetet, hogy a Kralja Petra uccán betiltják a teherforgalmat, levették a napirendről és alapos tanulmányozás után fogják egy- legközelebbi közgyűlés elé terjeszteni. A villanytelep részére 120.000 dinárért egy teher és 75.000 dinárért egy személyautót vásárolnak. Az autóbusz vásárlásáról azonban lemondtak.

A közgyűlés ezenfelül több kisebb jelentőségű ügyet tárgyalt még le.

Élelmiszerhiány Bécsben

A Völkischer Beobachter házkutatást követel a készlethalmozóknál

Berlinből jelentik: A Völkischer Beobachter aggódva állapítja meg, hogy Bécsben bizonyos élelmiszerek hiánya kezd érezhetővé válni. A lap szerint az élelmiszerhiány nehézségeket okozza, hogy a lakosság a közeledő téltől való féltelmében élelmiszereket halmoz fel. Az ilyen kezdeményezés egyértelmű a hazaárlással, — írja a lap — majd megjegyzi, hogy a készlethalmozók nevei közismertek és javasolja, hogy tartsanak náruk házkutatást. A házkutatás bizonyára nagymennyiségű élelmiszert hozna napvilágra és lehetővé tenné a szétosztást azok között, akik már évek óta nélkülöznek.

Klagenfurti jelentés szerint az ottani esküdtbiróság most ítélkezett két volt rendőrtisztviselő fe-

lett, akiket hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádoltak. Egyiküket két évfél, a másikat háromévi súlyos börtönrre ítélték. Ezenkívül több volt rendőrtisztviselő ellen indult eljárás.

FŐZŐCSOKOLÁDÉ A KELENGYÉBEN

A Völkischer Beobachter említett cikkében többek között ezeket írja: — Miközben az elnök ur nem az élet színvonalát, hanem csupán mindennapos templombajlásának célját változtatta meg, azalatt felesége hasonló gondolkodású társnőit kávéösszejövetelekre gyűjti össze, hogy a nemzeti szocializmus politikai szemléiségeiről szóló vicceken vihogjanak és »bevásárlásaikat« megvitassák. És az az adóhivatalnok, aki

a Hazafias Arcvonalban oly nagyon kitüntette magát és akit ennek ellenére is meghagytak állásában, holt a politikai protekció gyermeke volt és problematikus teljesítményei alig jogosíthatják fel arra, hogy elmondhassa magáról: a náci nem lehetnek meg nélkülem, — ez az adóhivatalnok kijelenti, hogy a nemzeti szocializmus megfosztotta őt attól a fizetésemeléstől, mely a Schuschnigg-rendszerben biztosan bekövetkezett volna. Kijelenti, hogy Bécsben rövidesen puddingot esznek majd és vége a jó süteményeknek. És az árja lány, akinek nemárja barátja van és a »rendszer« alatt az Ufa-filmeket bojkottálta, 100 kg. főzőcsokoládét tesz kepengyéjébe és minden ismerősének ezt tanácsolja. Így fűtik biztos zugból az élelmiszerhalmozási hangulatot. Tojás és rizs után más áruk is sorra kerülnek. Kaliforniai aszalt gyümölcsből is minden kapható mennyiséget felvásárolnak. És a csodálkozó eladó kérdésére, hogy: mit akarnak 20 kg. levestésztaival kezdeni? — azzal felelnek: csak nem tételezik fel róluk, hogy azt a fekete micsodát megesszik, melyet Berlinben és télen majd Bécsben is kapnak. Ezek a szervezett vásárlások június utolsó napjaiban alábbhagytak, egyszerűen, mert kifogyott a pénz és nem mint ha ezek a kortársak jobb belátásra tértek volna.

— A dagadásig telt bevásárlóházakkal üzletről-üzletre szaladgáló, felizgatott öreg nénikék szervezett bujtogatásával szervezett védelmet kell szembeállítani. A vásárlók, akik bizonyos árukat tömegben felhalmoztak, ismeretesek. Minden jól vezetett üzletben megtudhatók azoknak a nevei, akik előbb mindent, amit csak lehet, elhordanak rendes bevásárlóhelyükről, naponkint háromszor is egy-egy kanna olajat, hogy azután, mint futóvendégek, minden elérhető üzletben is megtegyék ezt.

Agyonverte a feleségét, mert nem akart kávét főzni,

majd öngyilkos lett

Borzalmas családi tragédia játszódott le Szarajevó közelében Pocsitelj községben.

Ibruly Alija 62 éves muzulmán földműves agyonverte a feleségét, majd öngyilkos lett.

Ibruly Alija csütörtökön kérte a feleségét, hogy főzzön feketekávét. Az idős asszony mással volt elfoglalva és kijelentette, hogy

aznap nem főz feketét.

Az öreg muzulmán erre módfelettel felindult. Felkapta a baltáját és azal-

valósággal szétverte a felesége fejét.

Fél óra múlva lecsillapodott és akkor eszmélt csak arra, hogy mit követett el. Erre kirohant és

a közeli folyóba vetette magát.

Holttestét nemsokára megtalálták.

A hatóságok megállapították, hogy tettét idegzavarában követte el.

Fizessen elő a Reggeli Ujságra

KÖZGAZDASÁG

A kormány a jövő héten állapítja meg a buza hivatalos árát

A buza hivatalos ára valószínűleg 150-160 dinár lesz

Beográdból jelentik: A Jugoslovenski Kurir értesülései szerint a minisztertanács a jövő héten foglalkozik a buza árának megállapításával. A Prizad már kidolgozta az erre vonatkozó jelentése-

ket és azokat eljuttatta a kereskedelmi miniszterhez. Beavatott körökben azzal számítanak, hogy a kormány a buza árát száz kilónként 150-160 dinár között fogja megállapítani.

Jugoszlávia Svájcba irányuló kivitele 30 százalékkal lesz több a behozatal értékénél

A Svájccal megkötött új kereskedelmi szerződés értelmében Jugoszlávia Svájcba irányuló kivitele közel 30 százalékkal lesz magasabb a behozatalnál. Ily módon biztosítva van Jugoszlávia kereskedelmi mérlegének aktivitása Svájccal szemben.

alapján ezekbe az országokba 20 százalékkal lesz magasabb a jugoszláv kivitel a behozatalnál. Ily módon Svájc még a fenti három államnál is nagyobb százalékos biztositott Jugoszláviának.

Ismeretes, hogy az Angliával, Belgiummal és Franciaországgal megkötött kereskedelmi egyezmények

A Svájccal megkötött kereskedelmi egyezmény egyes fontos cikkekre kontingent állapított meg. A buza évi kontingense 3000, az árpáé 1000 és a tengerié 4000 vagon.

Olaszországnak szüksége lesz buza behozatalra

Legalább másfél millió tonna búzát kell külföldről vásárolnia — Magyarország két millió mázsa búzát ad el Olaszországnak

Róából jelentik: Hivatalos olasz jelentések szerint az idei aratás nem haladja meg a 7 millió tonnát. Tekintve azonban, hogy Olaszország belföldi fogyasztása 8 millió 500.000 tonnát tesz ki, bizonyosra vehető,

hogy másfél millió tonna búzát külföldről kell beszereznie. Valószínűnek tartják azonban, hogy még ennél is nagyobb mennyiséget vásárol majd külföldről, hogy kiegészítsék azokat a tartalékokat, amelyeket il-

letékes olasz körök állandóan kétszen akarnak tartani.

Minőség szempontjából az idei olasz buza még azokban a tartományokban is jó, amelyek sokat szenvedtek a hőségtől és szárazságtól. Különösen Lombardia, Velence és Piemont tartományokban okozott nagy károkat a szárazság.

MAGYAR—OLASZ MEGEGYEZÉS

Az Olaszország és Magyarország között létrejött legújabb egyezmény alapján Olaszország két millió mázsa búzát vásárol Magyarországtól. Az eddigi jelek szerint a buza árának felét áruban, másik felét pedig szabad devizában fizeti Olaszország. A fizetési egyezményt a két állam kormánya a legnagyobb titokban tartja és abból semmi sem szivárgott ki a nyilvánosságra.

Romában a magyarországi buza felesleget hat millió mázsára becsü-

lik, amiből egy mázsát Magyarországon tartanak vissza háborús tartalékként, öt millió mázsát pedig külföldre szállítanak, elsősorban Németországba és Olaszországba.

A magyarországi buza kivitel, épen úgy, mint az állatkivitel is, központosítani fogják. A félhivatalos »Futura« már utasítást is kapott a magyar kivitel felének lebonyolítására.

AZ IDEI ROMÁN TERMÉS 30 SZÁZALÉKKAL JOBB A TAVALYINÁL

Hivatalos, romániai jelentések szerint az idei buzatermés 30 százalékkal haladja meg a tavalyi mennyiséget. A román kormány a napokban foglalkozott a buzakivitel kérdésével és elhatározta, hogy megmarad az eddigi irányított rendszer mellett és megmarad a prima is, mert jó eredményeket értek el vele.

A kereskedelmi miniszter személyesen nyitja meg a július 30-tól augusztus 7-ig megrendezendő novivrbázi iparfestületi jubileumi kiállítást

Szerdán, július 6-án dr. Sztánics Szlávkónak, a noviszádi ipari, kereskedelmi és gyáripari kamara titkáranak vezetésével küldöttség ke-reste fel Beográdban dr. Vrbanić kereskedelmi minisztert. A novivrbázi kiállítás vezetősége nevében Kiltz János kiállítási igazgató, Stötzer Károly kiállítási titkár és Kirszt Fülöp választmányi tag vettek részt a küldöttségben. Arra kérték a minisztert, mint a kiállítás fővédnökét, hogy személyesen nyissa meg július 30-án a kiállítást s ezzel is emelje az ünnepi esemény jelentő-

ségét. A kereskedelmi miniszter hosszan elbeszélgetett a kiállítási küldöttség tagjaival s megígérte, hogy személyesen jelenik meg a megnyitáson. Egyben részletesen tájékoztatta magát a kiállítás jellegéről és a kiállítási anyagról. Azt is megígérte, hogy közbenjár a közlekedésügyi miniszteriumban az 50%-os utazási kedvezmény megadásáért. Ez ügyben egyébként eljár a bizottság az államvasutak igazgatóhelyettesénél is, aki biztató ígéretet adott. Néhány hét választja már csak el

(113)

— Tulajdonképpen magam sem tudom, hogy miként jöttem erre a gondolatra. Ki segíthetne itt rajtunk? Talán a vándorló szamojédek, akik itt szoktak kóborolni a pusztán. Nem hinném, mert ők barátai az oroszoknak!

— Ohó, — szólott Lopusin — ön nagyon téved. Bár a szamojédek ellenségei a fegyenceknek, de ez még nem jelenti azt, hogy barátai volnának az oroszoknak. Ezekben a kóbor néptörzsekben még mindig él a szabadság utáni vágy, amely gyűlölettel vegyes a hódító orosz iránt. De ennél még nagyobb a mohó pénzvágy bennük és ennek tulajdonítható az buzgóság, amivel a szökevény fegyenceket elfogják és átszolgáltatják a hatóságoknak. Minden egyes elfogott szökevényért ugyanis nagyobb pénzjutalomban részesülnek. Ugy hiszem, tíz rubelben van meghatározva a jutalomdíj összege. A bensőjükben azonban ők az oroszoknak legveszedelmesebb ellenségei. Ha itt a pusztán egyedül találunk egy kozákokat, azt irgalmatlanul legyilkolják.

Néhány percig hallgattak Lopusin eme szavai után, majd ismét a lord szólalt meg.

— Nem volna jó mégis a szamojédekkel megkísérelni?

— Ez a kísérlet ugyan szomorúan végződne, — viszonzá Lopusin.

— Miért?

— Azért, mert ez a kóbor néptörzs csak igen nagy összegért volna hajlandó magát megvesztegetetni.

— De ha tényleg nagy összeget ígérnek nekik, sokkal nagyobb, mint amennyit ők valaha is láttak?

— Én nem értem önt!

— Nos, ön tudja, Lopusin, hogy én nagyon gazdag vagyok. Ha én Angliába visszatérhetnék, igen könnyű volna akár százezer rubelt is fizetni az életemért és a szabadságomért!

— Százezer rubel! — kiáltott fel Lopusin csodálkozva — bár már hallottam arról, hogy egyes emberek bírjanak ilyen nagy vagyonnal, de... még eddig soha sem hittem!

A lord mosolygott az orosz paraszt megjegyzésén.

— Ha muszáj, barátom, akkor talán milliókat is tudnék szerezni, hogy megváltsam a szabadságo-

mat. De most ne beszéljünk erről. Azt hiszem, hogy mégis meg kell kísérelnünk egy szamojéd csapatot felkutatni és a vezetőjüknek egy nagyobb összeget ígérni, ha elősegíti a tovább szökést!

— Ez igen jó gondolat volna jegyzé meg Poniatovszky herceg, — de nehezen vihető ki. Ezek a kóbor néptörzsek ugyanis nagyon bizalmatlanok és nem hinnék el, hogy ígéretünket teljesíteni is fogjuk.

— Ez igaz lehet — mondá a lord vállát vonván, — de miután helyzetünk oly reménytelen, ezt az utolsó kilátást nem szabad elmulasztanunk. Ha itt maradunk, minden körülmények között üldözőink kezeibe kerülünk. Hagyjuk el tehát ma éjjel titokban a helyet és vonuljunk tovább.

— Azt hiszi ön mylord, hogy a kozákok nem figyelnek bennünket, nevetett fel Lopusin keserűen — legyen meggyőződve, hogy azonnal észrevennék a szökésünket! nem, így nem lehet ezt megoldani. Legfőljebb egyikünk távozhat el és a többieknek itt kell maradni, amíg visszatér!

— Ebben teljesen igaza van önnek — felelé a lord, — nos tehát én egyedül fogok elmenni, annál is inkább, mert az első szibériai utazásom alkalmával egy kissé megtanultam a szamojédek nyelvét. Én remélem, hogy legfeljebb két nap alatt rájuk fogok találni és sikerülni fog a bizalmatlanságukat eloszlatni és őket ügyünknek megnyerni.

— Adja le ön! — sóhajtott a her-

ceg — én beleegyezem az ön ajánlatába. Ön bátran ígérhet a szamojéd törzsfőnöknek bármilyen nagy összeget, mert az én nagy vagyonom csaknem teljes egészében meg van még és biztos helyen van elhelyezve.

— No, én azt hiszem, hogy ezek a vad fickók nem fognak igen nagy összeget követelni, — mondá mosolyogva a lord — ugyebár Lopusin elég lesz, ha mindegyikünkért száz rubelt ajánlok fel?

— Száz rubelt, — felelt nevetve az orosz — ne ígérjen ön többet, mint husz rubelt fejenként. Én ismerem ezeket az embereket és tudom, hogy egy nagy összeg gyánakodóvá teszi őket. Egyébként azonban nem sokat remélek ettől a vállalkozástól. De ha ön, mylord mindenáron kockára akarja tenni az életét, — úgy kísérelje meg lsten nevében...

— Én elkészíték önnek egy ételmiszeres zsákok — ajánkozott buzgón Erzsébet.

— Tegye azt gyermekem — mondá a bátor angol — lelkemre mondom, ön úgy gondoskodik rólam, mintha anyám lenne!

— Egy nagyon fiatal anya, — nevetett a herceg, ki szeretetteljesen nézte Erzsébet buzgóságát, amint az ételmiszereket csomagolta.

— Én pedig fel fogom nyergelni a lovát és segíteni fogok a síkságra lejutni — mondá Lopusin helyéről felemelkedve és a lovak felé sietett.

A lord és a herceg egyedül maradtak a tűznél.

az intéző köröket a nagyszabásúnak ígérkező kiállítás megnyitásának napjától. A legaprólékosabb részletig kidolgozták már a jubileumi ünnepség és a kiállításrendezés részleteit s a kiállítók pavillonjait már emelik is.

»»»□«««

□ **Gazdakörök szervezése Horvátországban.** A belovári járásban a következő magyarlakta községekben alakultak gazdakörök. Laszovác: Elnök id. Posza József, alelnökök Bali István és Nyers Imre, titkár Horváth István, könyvtáros ifj. Posza János, pénztáros Bosznai Antal. Választmány: Ferencsics Pál, Csulik István, Tóth József, Ferlendics Imre, Horváth János, Krifaton József, Mondák József. — Benedik: Elnök Unger Sándor, alelnökök Mócsi István és Hencz István, titkár Gujt Gábor, könyvtáros Hörcsök József, pénztáros Hencz Géza. Választmány: Centa Pál, Tóth József, Török Lajos, Kalamár József, Mócsi József, Török József, Somogyi János. — Babinác: Elnök Tóth Pál, alelnökök Szabó György és Kerék Gábor, titkár Vég János, könyvtáros Vég István, pénztáros Gulyás János. Választmány: Kelemen János, Vég Károly, Vasvári János, Farkas János, Kerék Ferenc, Vég György, Kerék Boldizsár. — A grubisnopolyei járásban. Grbavac: Elnök Schmidt István, alelnökök Hosszu Sándor és Szablies István, titkár Ihárosi Lajos, könyvtáros Fehter József, pénztáros ifj. Schmidt István. Választmány: Takács József, Szvatt József, Vas Péter, Fehter János, Györe János, Horváth János, Sóska István.

Nagy áremelkedések Newyorkban és Londonban

Rövidesen aláírják az új angol-amerikai kereskedelmi szerződést

Newyorkból jelentik: A newyorki tőzsdén, különösen az ipari értékekben olyan áremelkedés volt, hogy a Wall Streeten az árfolyamjelző készületek több perccel elmaradtak az üzletkötések mögött.

Az áremelkedés a vasuti értékek piacán kezdődött. Ugyanilyen áremelkedés volt a londoni értéktőzsdén is. Feltűnést keltett, hogy Londonban az arany ára újból emelkedett és a dollár is megszilárdult.

Az a hír, hogy az Egyesült Államok kereskedelmi minisztere Angliába utazott, megerősíteni látszik azt a feltevést, hogy nagyfontosságú angol-amerikai egyezmény megkötése áll küszöbön.

Ujabb jelentések szerint

a newyorki értéktőzsdén a csütörtöki forgalom megközelítette a 2,800.000 darabot.

A szilárd hangulatot a nyereségbiztosító eladások sem csökkentették. Newyorki beavatott helyen úgy tudják, hogy 3—4 héten belül

aláírják az új angol—amerikai kereskedelmi szerződést,

amely legalább évi egymilliárd dollárral növeli a két ország közti áruforgalmát. Állítólag már megtörtént a megegyezés az összes kérdésekben.

Londonban feltűnést keltett az a hír, hogy Morgenthau, az Egyesült Államok pénzügyminisztere július 15-én Franciaországba utazik és ott egy hónapot tölt. Utjának célját titkolják.

Megkezdődött a német gazdasági nyomás Csehszlovákiára

A lengyel szén Csehszlovákia megkerülésével Németországon keresztül jut Bécsbe

A londoni »Times« varsói tudósítójának jelentése szerint Németország már megkezdte a gazdasági nyomást Csehszlovákiára. Tavaly Lengyelország Csehszlovákián keresztül 784.000 tonna szenet szállított Ausztriába.

Az új német—lengyel egyezmény értelmében 1 millió tonnát fog szállítani. Ez súlyosan érinti majd Cseh—Sziléziát, mivel a bécsi gázgyárak kizárólag sziléziai szenet

használnak.

A jövőben a lengyel-sziléziai szén nem Csehszlovákián keresztül, hanem kerülő úton, Németországon keresztül jut majd Ausztriába. A csehszlovák vasutak így elvesztik a tranzitforgalmat és emellett még csökken is a cseh szén kivitele Ausztriába.

Lengyelország a nagy Németországtól 260 millió zloty értékű évi kontingenst kapott, ami 35 millió-

val több, mint amennyit Lengyelország 1937-ben Németországtól és Ausztriától együttesen kapott. Lengyelország főleg mezőgazdasági cikkeket és tejtermékeket szállít majd Németországba. Lengyelországnak viszont nem kell emelnie német behozatalát, mivel az osztrák exportöröknek 3 millió zloty értékű »befagyott« követelésük van Lengyelországban.

»»»□«««

□ **Oldhatatlan és nem illó nikotinkészítménnyel** kísérletezik az angol kerteszet néhány éve. Az új készítményt »fixed nikotine« néven hozzák forgalomba s az a nagy előnye, hogy ez már nemcsak a kipermetezés idején illi meg a rovarkártevők lárváit, petéit és pilléit, hanem előzetes védekezésre is használható. Az angolok a nikotint eddig minden esetben más védekező szerrel kombinálva használták. Régióta elismerik nagyszerű pusztító hatását, ha közvetlenül érintkezhet a kártevővel, de az angol gyümölcskertészek ez nem volt elég, ő preventive is védekezni akart s erre a célra eddig más védekező szert, pl. az Angliában engedélyezett és igen elterjedt ólomarzenátokat kellett használni. Az oldhatatlan és nem illó nikotin most önálló és erőes nikotinpertmetezést tesz lehetővé, anélkül, hogy perzselést hozna létre vagy kellemetlen maradványokat hagyna vissza. Igen jó eredményeket értek el a nikotin új alakjával az almavirág elleni küzdelemben, de ezenkívül a legkülönbözőbb kártevők ellen alkalmazták. Kombinált védekezésben egyszerű permetezhető semleges kénhatású kénkészítményekkel. Angliában, hol az olajokkal történő védekezés is nagyon elterjedt, a szakkörök arra számítanak, hogy az újfajta nikotin úgy az olajokat, mint az ólomarzenátokat erősen háttérbe fogja szorítani.

— Mit szól Lopusin tettehez? — kérdezte a herceg a lordot.

— Az első pillanatban megbotráncoltam — felelt az angol — de most már jobban megfontolva a dolgot, meg tudom érteni e tetteinek rugóját. Édes Istenem, ez az ember nem részesült olyan nevelésben, amely könyörületet vagy kiméletet plántált volna belé. Elfenekzőleg, a sok szenvedés és elnyomatás csak a gyűlölet szikráját lobbantotta benne lángra. Ő jobbágy volt, aki az uriosztály ellen csak gyűlöletet tudott érezni. Ez a fiatal hadnagy azért lett áldozata Lopusinnak, mert benne az elnyomó osztály egyik tagját látta. Ezért csak sajnálni tudom ezt a Lopusint s ha megszabadulunk, magunkkal viszem Angliába és ott embert fogok belőle faragni.

— En is osztom az ön véleményét — mondá a herceg — végre is a fű jogos önvédelemből használta fegyverét. De beszéljünk inkább arról, hogy minő kilátásaink vannak a jövőnkre, mit tart ön a vállalkozásának eredményéről?

— Nem sokat. Őszintén szólva ezek a kőbor néptörzsek nem valami bizalomgerjesztő emberek. Minthogy tudom, hogy ön nem sokat hallott még a szamojédokról, hamarosan el fogom önnek mondani, amit róluk tudok.

— Kérem önt!

— A szamojéd szó, lefordítva annyit jelent, hogy — emberevő. Ezt a nevet azonban csak az oroszok adták nekik, mivel ennek semmi alapja sincs. Néhány évtizeddel ezelőtt még hatalmas,

független néptörzs volt, s csak az orosz iga csökkentette le a számukat és vette el szabadságukat. Az oroszok által történt meghódítás után két részre oszlott a szamojéd néptörzs. Az egyik letelepedett és vadászattal, állattenyésztéssel foglalkozik Szibéria déli részében. Ez a része a szamojédoknak azonban már kiveszőfélben van. A másik rész a kőbor néptörzs, amely keresztül-kasul vándorolja Szibériát, leginkább azonban ezen a vidéken tanyázik. Az Istenüket Mumnak nevezik és papjaik, a Samánok egyuttal orvosaik is.

Ebben a pillanatban ismét megjelent Lopusin és felbeszakitotta a beszélgetésüket.

— A lovát felnyergeltem lord és ajánlom önnek, hogy most mindjárt induljon el, hogy az éjszaka sötétjét felhasználhassa!

A herceg és a lord felemelkedtek helyükről.

Szóttalanul követték Lopusint oda, ahol a lovak állottak. A paripa gondosan fel volt nyergelve és Erzsébet is gondoskodott az élelmiszerekről.

— Isten áldja meg hercegem mondá bucsuzól a lord — reméljük, hogy rövid idő múlva viszontlátjuk egymást, bizonyára kellemesebb körülmények között. De soha sem lehet tudni, hogy mit hoz a jövő, azért veszek bucsut öntől.

Poniatovszky herceg meghatároltan ölelte át a lordot és a két férfi könnytel szemekkel csókolta meg egymást. Majd Erzsébetnek is Istenhozzádot mondott a lord, ki ezután Lopusint követte, aki

már előre vezette a paripát a meredek ösvényen lefelé.

A sikos ösvényen bizony nagyon nehéz volt a lejutás, de Lopusin emberfölötti erejével baj nélkül levezette a lovat, úgy, hogy a lord most már felülhetett rá.

— Köszönöm önnek Lopusin — mondá a lord, mialatt a nyeregbe pattant — és kérem, hogy védelmezze meg azt a két embert, akiket most önre bízok.

— Csak bizza reám, Wardmoore lord, — felelt Lopusin — az utolsó csepp véretem is feláldoznám értük!

Ezzel kezét szorított az angolial és visszaindult a sziklára.

A lord pedig tova ügetett.

Ebben a pillanatban azonban lövések hallatszottak, mire a lord meggyorsította a lovát és a golyók süvítése között vágatott tovább.

79. fejezet.

SZAMOJÉDOK

A paripa szélvész gyorsasággal repült a síkságon. Az üldöző kozákok lövései nem találtak, s így mintegy kétórai hajszá után a lord örömmel látta, hogy az üldözők elmaradtak.

Megkönnyebbülten lélekzett föl és most egy darabig lépésben lovagolt tovább, hogy a paripa egy kissé kipihenje magát.

A lord csak találmokra választott irányt, mert egyáltalán nem tudta, hogy merre vezet az út a céljához. Csak reggel felé, amikor a nap felkelt, tudta megállapítani,

hogy északnyugati irányba lovagol.

Most leszállott a lováról, azt megcsutakolta és megetette és ő maga is megreggelizett, hogy a további lovaglásra megerősítse magát.

— De most merre? — kérdezte magát.

Végül hosszas megfontolás után arra határozta el magát, hogy lassan tovább fog lovagolni, abban a reményben, hogy a véletlen fogja őt a szamojédok nyomába vezetni.

A nap elmúlt anélkül, hogy a legcsekélyebb reménye lett volna arra, hogy a helyes nyomra kerül. Az egész síkságon egyetlen élő lény sem mutatkozott.

Ehhez hozzájárult, hogy a vízkészlete is fogytán volt. A paripa is szomjazott és ezért nagyon nyugtalanul vitte lovasát. A sötétség beálltával már az utolsó korty vizet is kiitta, de a lovát nem tudta megitatni.

Bár Wardmoore lord nem ismerte a gyávaságot, mégis kezdte magát kellemetlenül érezni.

— Ha holnap estig nem találok meg azt, amit keresek, akkor...

A kézmozdulat, amellyel pisztolya agyához ért, világosan megmagyarázta a gondolatának befejezését. És ez nagyon érthető is volt, a lord sokkal jobbnak találta önkezelével, gyorsan végat vetni az életének, mint esetleg a szomjan való meghalás kínos vergődését.

Most a lord leszállt lováról és jól beburkolózva lefeküdt, hogy az alvást megkísérelje.

(Folytatjuk)

Augusztusban kezdik meg az új nikkelt tíz dinárosok verését

Az új nikkelt tíz dinárosok verésének előkészületei befejezésük felé közelednek, úgyhogy valószínűleg már augusztus elején megkezdhetik a tíz dinárosok verését. A pénzverésről szóló törvény rendelkezései értelmében 20 millió darab tíz dinárosot vernek összesen 200 millió dinár értékben. A pénzveréshez szükséges nikkelt külföldről szerzik be.

Az új 2, 1, 0.50 és 0.25 és 0.10 dináros váltópénz veréséhez szükséges alumíniumbronz ére az országban van, még pedig réz Bórban, alumínium pedig Lozovácon.

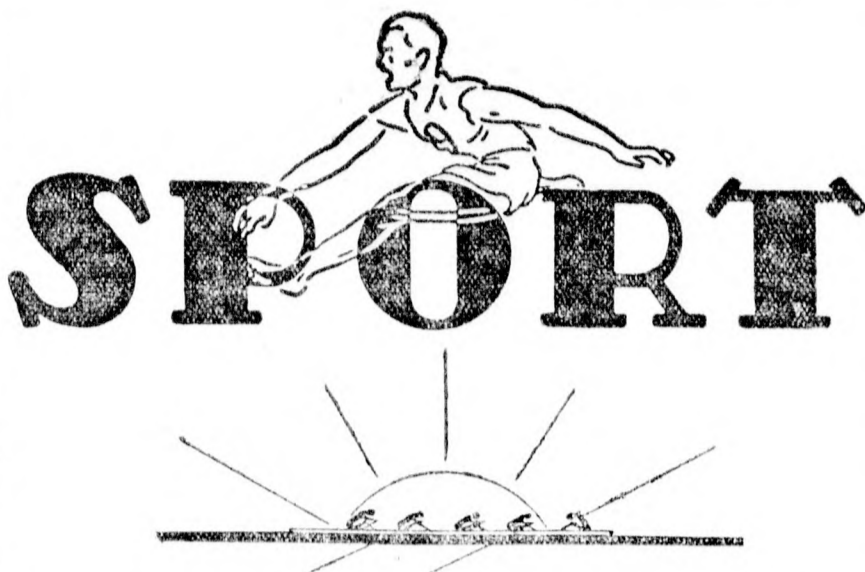
A 20 és 50 dináros ezüstpénzt olyan öntvényből készítik, amelyben 75% ezüst és 25% réz lesz.

»»»□«««

□ A múlt évben emelkedett a sörfogyasztás. A jugoszláv sörgyárosok egyesülete most tartotta évi közgyűlését Beogradban. A közgyűlésen dr. Gamberg Ferdinánd elnök ismertette a jugoszláv sörgyártás múltévi helyzetét. Kijelentette, hogy a sörgyártás tekintetében az elmúlt év az utóbbi nyolc esztendő legjobb éve volt. A múlt évben a sörfogyasztás az országban nagymértékben emelkedett. Az elnök elismeréssel adózott dr. Sztojadinovics Milán kormányának munkájáról, amely biztosította a gazdasági élet fejlődését. Kijelentette, hogy a közmnkák megindítása tekintetében kedvező megoldás az, hogy a pénzügytereknek, társadalmi biztosítási intézményeknek és a szövetkezeteknek tartalékalapot kell létesíteni a belső költségek lejegyzésének biztosítására. A közgyűlés új vezetőséget választott, elnök Nesics Zsivojin lett.

□ Almalevélletű okozta levelesugorodás. A növények legtöbbjét megtámadhatják a levéltetvek és így az almafákon is megtalálhatjuk ezt a kártevőt. Ha az almán jelentkeznek a levéltetvek, akkor mindig a fiatalabb részekben, így az ághegyekben észlelhetjük azokat. A levéltetvektől megáramlott levelek összezsugorodnak, zöld színük pirosra változik, majd végül elszáradnak. Az ághegyeken, hol a szövetek még nem fásodtak meg, szintén élhet a levéltetű. Az ilyen levéltetves ágak görbék lesznek és elcsúsznak. A levéltetvek az almán tojások alakjában telelnek át, még pedig az azévi hajtások hegyein, hol apró, fényes szemesek alakjában láthatók. A telelő levéltetűtojásokat gyümölcsfakarbolium vagy olajemulzió oldatával való permetezéssel irtathatjuk, ha a tojásokat a permetlében jól megáztatjuk. A rügyek melletti védeft helyen lévő tojások a legtöbb esetben nem kapnak a permetléből, azért ezekből tavassza kikelnek a kis levéltetvek, melyeket szintén irtani kell mielőtt elszaporodnának. Koratavasszal, már rügyfakadás előtt figyelemmel kell kísérni az almafák ágait, ha látjuk a rügyeken vagy a rügyek mellett a fiatal levéltetveket, permetezzünk azonnal nikotinnal, hogy a levéltetveket elpusztítsuk, mielőtt azok a leveleket összezsugorítanák, mert a zsugorodott levelekben élő tetveket nem lehet másképpen tökéletesen irtani.

»»»□«««
Fizessen elő a Reggeli Újságra

Óriási az érdeklődés a noviszádi evezősversenyek iránt

Az egész országban nagy érdeklődéssel tekintenek a Noviszádon lebonyolításra kerülő folyami evezős bajnokságokra és méltán, mert ezidélgi nem volt még példa rá, hogy ilyen nagy számban vettek volna részt evezősversenyben, mint az idén. A legtöbb számban 5-6 csónak indul és így minden egyes versenyszám izgalmas küzdelmeket fog eredményezni.

A noviszádi »Danubiuss« mint rendezőegyesület mindent megtett, hogy a versenyek példás rendben bonyolódjanak le. Az egyes versenyszámok pontosan a műsorban megállapított időben kezdődnek és a közönség figyelmét 15 óra 25 perctől 18 óra 15 percig teljesen le fogják kötni. A versenyek 15 percnként következnek, egy-egy verseny pedig 5-6 perccel

vesz igénybe. A versenypálya kb. 2500 méter hosszú, ami 2000 méter állóviznek kell, hogy megfeleljen. Eszerint Noviszádon a Dunán egy versenypálya kb. 25 km-es sebességgel halad. (A szkiif 18 km.)

Tegnapelőtt reggel már megérkeztek a beográdi evezősök és csónakok, tegnap pedig a zagrebi és szmederevői evezősök érkeztek, míg a többiek már várnak. A Dunán már minduntalan látani a karcu versenyesónakok gyors siklását.

A »Danubiuss« versenybizottsága ezután is felhívja és felkéri a fürdőzőket és különösen a vadevezősöket, hogy a most következő napokon szabad utat engedjenek az edzéseket tartó versenyesónakoknak.

A KK második felvonása

Színfely: Bukarest, Prága, Genova és Torino

A Középeurópa Kupa, mint minden serlegturna, hasonlít a Shakespeare-dramákhoz: minden felvonásban kidől néhány szereplő és se a nézők, se a szereplők nem tudják, hogy végül ki marad meg.

Mult vasárnap még tizenhatan küzdöttek, holnapra már csak nyolcan maradtak s ez a nyolc egyesület, ha tekintetbe vesszük is a szerencsés vagy balszerencsés sorsolást s egyiket mérkőzés irreális eredményét, mégis joggal vállalja magát Középeurópa nyolc legjobb együttesének. A küzdelem most tovább folyik a nyolc között, hogy a harmadik felvonásra, a középdöntőre már csak négyen maradjanak. Melyik lesz ez a négy?...

Az első fordulóban legjobban a románok szerepeltek, mert mind a két egyesületük továbbjutott, ami 100 százalékos teljesítmény. Az olaszok 3 csapattal 75, a csehszlovákok 2 csapattal 50 és a magyarok egyetlen csapattal 25 százalékos sikerrel vették az első akadályt.

A most kezdődő második fordulóban, papírforma szerint, vége lesz a románok dicsőségének. A temesvári Ripensia a KK-védő Ferencvárost kapja ellenfelül, amely okulva az Ujpest gyászos példáján, bizonyára komolyabban veszi a dolgot. Mint-hogy a két csapat közül a Ferencváros a nagyobb klasszis, a Ripensianak még bukaresti győzelme esetén is kevés esélye van a továbbjutásra.

Hasonló sors vár a bukaresti Ra-

pidra is, amely az Ujpest könnyelműségének köszönheti mostani előkelő helyezését. A Rapid ellenfele most az FC Genova lesz, az a csapat, amely tavaly a zagrebi Gragyanszkit s az idén a prágai Spártát verte ki. Ilyen csapat ellen a Rapidnak, akármilyen jó formában is van és akármilyen lelkesen játszik, nincs sok keresnivalója.

Elég rosszul áll a két csehszlovák egyesület szénája is. A negyedik helyezett Kladnó, amely nagy szerencsével verte ki a jugoszláv bajnok HASK-ot, biztosan leszerepel a torinói Juventus ellen s a prágai Szlávia sincs most olyan nagy formában, hogy reménye lehetne az olasz bajnok Ambrosiana kiverésére. Bár a Szlávia, ha formában van, elég nagy csapat ahhoz, hogy még az olasz bajnokkal szemben is megvédje a fejlett csehszlovák futball tekintélyét.

Holnap talán szokás szerint a pályaválasztó egyesületek győznek, de ettől eltekintve a középdöntőbe, a papírforma szerint, a Ferencváros, Ambrosiana (esetleg Szlávia), Juventus és FC Genova várhatók. Persze, a papírforma sokszor csődöt mond és meglepetések most sincsenek kizárva.

A második forduló első mérkőzéseinek párosítása:

Bukarestben: Ripensia—Ferencváros.

Genovában: FC Genova—Rapid

Torinóban: Juventus—Kladnó

Prágában: Szlávia—Ambrosiana.

Holnap Noviszádon: Isztra—NFK

Harmadik hete folynak már a noviszádi alszövetség másodosztályú csoportbajnokainak selejtező mérkőzései az első osztályba jutásért. Ed-dig kiesett a vrdniki Rudar, a kiszácsi Tátra és a perovradini Zriny-szki, áll még az Isztra, NFK, Podrinje és a csurugi Hajduk.

A holnapi középdöntőben a párosítás a következő:

Noviszádon: Isztra—NFK, délután 5 órakor a Karagyorgye-pályán, alszövetségi kiküldött Dobanovacski.

Mala Mitrovicán: Podrinje—csurugi Hajduk, alszövetségi kiküldött Lucianovics.

Hogy áll fel a Ripensia és a Ferencváros?

A bukaresti KK-mérkőzést igen nagy érdeklődéssel várják elsősorban természetesen Romániában és Magyarországon. A KK-védő pesti zöldfehérek nem a legjobb csapattal utaznak a román fővárosba, mert Lázár, a válogatott balfedezet most nősül s így helyette Pósa tartalék játszik. Ezzel szemben a temesvári csapat Demetrovics (volt Kinizsi) leszerződésével lényegesen megerősödött.

A két csapat holnapi összeállítása a következő lesz:

Ripensia: Pavlovics — Bürger, Chirui — Lázár, Kotormány, Demetrovics — Bindea, Beke, Marcu, Schwartz, Dobay.

Ferencváros: Háda — Korányi, Tátrai — Magda, Polgár, Pósa — Tanco, Kiss, Sárosi dr., Toldi, Kemény.

A mérkőzést az olasz Barlassina vezeti.

Rövid sport hírek

Budge és Makó Budapestről Prágába utaztak, ahol Hecht, Cejnar, Menzel és Drobina ellen játszanak néhány mérkőzést.

Tirnanics, az oszijekai Szlávia közép csapatára, a ligaminősítő mérkőzések után visszamegy Beogradba és a BASZK-ba lép.

Wimbledonban Helen Wills nyolcadszor egymásután nyerte meg a női egyes világbajnokságát. Ezt a bravurt előtte csak Suzanne Lenglen csinálta meg.

Az Adria-serlegturna keretében a Triestina 64:45 arányban győzött a szpliti Jadran elleni uszóversenyen. A vízipóló mérkőzést 3:1 (2:1) arányban nyerte az olasz egyesület.

A francia-belga válogatott uszóverseny, amelyet vasárnap rendeznek meg Párizsban, 5:1 arányú belga győzelemmel végződött.

Blédben július 30. és 31-én jugoszláv—olasz válogatott uszóverseny lesz. A jugoszláv csapat tagjait a szövetség a július 24-iki bajnoki verseny eredményei alapján jelöli ki.

A Tour de France harmadik szakaszán, Saint Briec és Nantes között, a holland Shoort győzött.

Az örkényi öttusa-verseny harmadik napján Kuylenstierna svéd tiszt nyerte a pisztolylövést. Egyénileg még Orbán főhadnagy vezet, a csapatverseny állása pedig a következő: 1. Magyarország 24 rossz ponttal, 2. Svédország 35 és 3. Lengyelország 64 rossz ponttal.

Mélyseges fájdalomtól porig snitva tudatjuk a szomorú hírt, hogy a hön szeretett férj, apa, fiu, testvér, sógor, nagybácsi, unokatestvér és rokon

Bernhard Florián

nagyiparos

f. évi július 6-án, 7 órákor, életének 63, házasságának 30. évében nehéz betegség után, visszsaadta nemes lelkét az Urnak. Drága halottunk hült tetemét július 7-én d. u. 5 órákor a római katolikus gvászsertartás szerint a nyarati temetőbe helyeztük örök nyugalomra.

Áldott legyen drága emléked!

Temerin, 1938 július 7.

A gyászoló család

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Mindazoknak, kik felejthetetlen férjem, a legjobb apa, fiu, testvér, sógor, nagybácsi, unokatestvér és rokon

Bernhard Florián

nagyiparos

elhunyta alkalmából részvételekkel, koszorú- és virágadományokkal felkerestek és mélytellen fájdalommal enyhíteni igyekeztek, valamint a virasztóknak és mindazoknak, kik a temetésen megjelentek, ezúton mondunk halás köszönetet.

Külön köszönetet mondunk az Inpartestületnek, a Dalárdának, a Tízolto Testületnek, valamint a többi egyesületnek és az alkalmazottainknak a temetésen való testületi megjelenésükért és azoknak is, kik hosszú betegsége alatt vigasztalásukkal felkerestek.

Temerin, 1938. július 8.

Özv. Bernhard Floriánné és családja

Helsinkiben holnap kezdődik a kétnapos finn-magyar atlétikai viadal, amely az év egyik legnagyobb atlétikai eseményének ígérkezik.

Németország atlétái holnap három fronton küzdenek. még pedig Königsbergben Lengyelország ellen, Hamburgban Dánia és Frankfurtban Svájc ellen. A német atlétika olyan fejlett, hogy egyszerre három válogatottat is ki tud állítani győzelmi reménnyel.

Július 26-ig kaptak szabadságot a KK-ból kiesett Hungária és Újpest futballistái.

A szegedi Gyarmati, aki Iránt a Hungária és a Ferencváros is érdeklődött, a párizsi Red Star szerződött. A francia futballegyesület a kiváló fedezetjátékos átengedéséért tekintélyes lelépési díjat fizet a Szeged FC-nek.

Helsinkiben lefolyt válogatott futballmérkőzésen Svédország 4:2 arányban győzött Finnország ellen.

MAJTÁNY KILÉP A VOJVODINÁBÓL

A noviszádi Vojvodina csütörtökön választmányi ülést tartott, amelynek legfontosabb pontja az oszjeki Szlávia elleni ligaminósító mérkőzés beszámolója volt. A megjelentek egyöntetű nézete az volt, hogy a Vojvodina jobb csapat a Szláviánál és hogy Noviszádon mégsem tudott győzni s ezzel ismét elesett a ligától, azt csakis egyes játékosai fegyelmetlenül viselkedésének tulajdonítják. Ezek a játékosok indokolatlan sportszerűtlenségükkel és ennek folytán kiállításukkal elsősorban felelősek a vereségért. Az egyesület fegyelmi bizottsága éppen ezért Majtány hátvédet 9 és Rajkovic fedezetet 5 hónapra tiltotta el a játéktól. Amikor Majtány a határozatról és az ellene megnyilvánult hangulatról értesült, kijelentette, hogy kilép a Vojvodinából. Hogy melyik egyesületbe kéri átigazolását, azt egyelőre még senki sem tudja.

A NAK KERÉKPÁROS KIRÁNDULÁSA

A NAK kerékpáros szakosztálya vasárnap edzéssel egybekötött kirándulást rendez senior és junior kerékpárosok részére Noviszád—Sztárapazova—Noviszád útvonalon. Indulás reggel 4 órákor, érkezés 7 órákor, cél a Munkáskamara épülete. Itt a kirándulók bevárják a sztáribecsei kerékpárosokat, akikkel együtt mennek át a hegyekre. A délután indulók csapatvezetője Csordás Mihály. Kralja Petra II-ucca (a Robing Atlas cégnél). Bővebb felvilágosítás ugyanott. Tagfelvétel a kerékpáros szakosztályba minden csütörtökön este félkilenc órákor a Lira-vendéglőben, Laze Koszticsa-ucca.

KUGLI HIREK

A noviszádi Szloga összes tagjait és játékosait kérem, hogy ma este félkilenc órára sziveskedjenek megjelenni a Szabó-pályán. Az értekezleten eldől egyesületünk fennmaradása vagy megszűnése. — Meisl.

BEOGRÁDI ÉRTÉKTÖZSDE

Devizák: (kinálat—kereslet diárokban)
London (egy font) 217.02—214.96, Páris (100 frank) 122.16—120.72, Newyork (100 dollár) 4367.32—4331.01, Genf (109 svájci frank) 2003.52—996.45, Milánó (100 lira) 232.03—228.94, Prága (100 esk) 151.79—150.09, Amszterdam (100 hol. frt.) 2417.50—2402.91, Berlin (100 márka) 1765.91—1752.03, Brüsszel (100 belga fr.) 743.77—738.70, Szaloniki (100 drachma) 29, Varsó (100 zloti) 825.72—819.22, London magánkliring 238.80—237.20, Berlin magánkliring 1496.88—1476.88. — Allampapírok: 7%-os beruházási kölesön —98.25, kötés 98.50, 7%-os Hip, bank kötvény —99, 8%-os külföldi kölesön —97, kötés 97, 7%-os külföldi kölesön 93—93, kötés 92.75, 4%-os agrárkölesön 62.50—62, kötés 62.25—61.50, 2 és fél %-os Ratna Ste-ta 477.50—477.25, kötés 477.25, 6%-os bégluk 93—92.75, kötés 92.75, 6%-os dalmát agrár 92.50—92.25, kötés 92.25. — Részvények: Narodna Banka 7320, Agrarna Banka 231—229.50, kötés 229.

NOVISZÁDI TERMÉNYTÖZSDE

Buza, 78—79 kgos 2%-os bácskai és fízsal 200—205, felsőbánáti 195—200, délbánáti 190—195, szerémi 200—205. Uj árpa 64—65 kgos bácskai és szerémi 130—135, új árpa 67—68 kgos bácskai 135—140, Tengeri, bácskai 117—118, bánáti 113—114, indiai paritás-ban 117—118, Duna, Tisza 114—116. Buzaliszt, bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 305—315, kettes 285—295, ötös 265—275, hatos 245—255, hetes 180—190, nyolcas 115—120, szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 800—310, kettes 280—290, ötös 260—270, hatos 240—250, hetes 180—190, nyolcas 115—120. Buzakorpa, jutazsákokban bácskai 117.50—120, szerémi 115—117.50, bánáti 112.50—115. Sertészsir 25 kilós kannákban bruttó nettóért 1275—1300. Irányzat: nyugodt. Forgalom: közepes.

SZOMBORI TERMÉNYTÖZSDE

Buza, bácskai, Szombor környéki 200—205, bácskai 200—205, szerémi 200, szlavóniai 200, felsőbácskai 200, bánáti 190—195, felsőbánáti 195—200. Tengeri, bácskai vasut prompt 116—118, szerémi vasut prompt 116—118. Buzaliszt, nullás gg és g 305—315, kettes 285—295, ötös 265—275, hatos 245—255, hetes 180—190, nyolcas 115—120. Korpa, prompt 117.50—120. Irányzat: Buza lanya, különben változatlan.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 7.15—7.70, Prága 64.80—65.20, Berlin 5.63—5.67, London 216.50. Zürich, Beograd 10, Páris 12.13 háromnegyed, London 21.60, Newyork 437.75, Brüsszel 74.125, Milánó 23.025, Amszterdam 24.115, Berlin 175.90, Prága 15.125, Varsó 82.25, Bukarest 3.25.

APRÓHIRDETÉSEK

Ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1— dinár, NAGY BETUS 2— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombton déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

HA bármilyen komplikált ügyben könyvszakértőre lesz szüksége; HA hiteles és praktikus könyvvezetést óhajt bevezettetni; HA mérlegképes könyvelővé akarja magát kiképeztetni, írjon: **BORBÉLY LAJOS** könyvszakértőnek, NOVISAD — Postafiók 75. Lakás: Fruskagorski put 14. (Stranout.)

ELADÓ

UJ HÁZ, két lakásból álló, összkomfortos ELADÓ 150.000 dinárért. Cim a kiadóban. 4951

Jókarban levő zongora jutányosan eladó. Érdeklődni a kiadóban. 4965

Eladó 550 dinárért egy új kétszemélyes csónak. Megtekinthető délután 3 óráig Veliki Limanon a Klub-házban, Danubius mellett. 4968

Házhely 140□ 12.000 dinárért azonnal eladó. Petlova 30. Telep. 4269

KIADÓ

2 butorozott szoba irodának is alkalmas, a központban telefon és fürdőszoba használattal kiadó. Cim Schmolka hirdetőben. 4960

KERESLET

Jóforgalmu kocma kerthelyiséggel, trafik és élelmiszerral, Noviszádon, keres elszámolt 10.000 dinár befektetéssel. Cim a kiadóban. 4207

Varrónót, önálló munkaerőt keres azonnali belépésre »Grnja« szalón, Noviszád, Danicsiceva 16. 4230

15—16 éves kifizetőt felvesz Dornstädter cukrászda. 4956

Kifutófiut felvesz Holicser csillárüzem, Noviszád, Ustzavszki 29. 4944

Bognártanoncnak vidéki szerbül és magyarul beszélő jóhábzból való fiut felvesz Balog Ferenc, Zmajevac, Baranya. 4941

Portré és gyermek-fejvételeit a legjobb kidolgozásban, igazolvány-képeit a leggyorsabban, amatőrképeit szakszerűen elkészíti
Studió Hering
Noviszád — Apolló mozi udvar

Vendéglő „MIR“ ilóküzlet
Noviszád, Isztarszki Kej 8, a Danubiusszal szemben
Értesitem a t. közönséget, hogy a fenti vendéglőt július 1-én átvettem. Kifinno italokról és ételekről, szolid árak mellett, mint régi szakember, szakértő kiszolgálásról gondoskodom. Állandóan friss csévapicsca és rásznyicsa. Hétfőn és pénteken halpaprikás és sült hal. Abonenseket felveszek. Szives pártfogást kér.
Takács Lajos, üzletvezető

FOGYASSZON kizárólag csak garántáltan tiszta „Braća Marić-féle“ étolajat
A legjobb, leggyazdaságosabb, legegészségesebb, felülmúlhatatlan és versenyképes.

Városi Mozi - Subotica

Csütörtöktől—vasárnapig
Az évad legkacagatósabb vigjátéka
Ignác
Rendkívül komikus mese a buta kutyamosóról, aki ballépéscivel a komikus és pikáns helyzetek sorozatát teremti meg.
Mindenki nevéni és mulatni fog!
A főszerepekben:
Fernandel a világ első komikusa, Alice Tissot, Nita Raya és Claude May
Eszi előadások a nyári moziban!

Ugyes fodrásznót keresek azonnali belépésre, Mišković fodrász, Noviszád, Dunavska 16. 4953

KÜLÖNFELE

FÜLÖP VENDEGLŐ vasárnap délután fél 4 órai kezdettel ARATO BALAT rendez vendégei, ismerősei és jóbarátai részére, melyre vendégeket is szivesen lát a vendéglős Lotz. A zenét Tóth Péter zenekara szolgáltatja.

DR. FILIPON CREME
a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ára helyben 12.—, vidéken 14.— dinár. Apoteka Küchler, Vrsac. 2174

Az arcobort nem preparálni, hanem rendszeresen ápolni kell. Daruvári krém a legjobb arcápoló. Háromsarkos nagy doboz 15 din., feles doboz 7.50 dinár. Kapható szaküzletekben.

Sertestulajdonosok! Tortalaptörmeleket sertészilváshoz ajánl Plevna cukorkagyár, Noviszád. Ára 1.— dinár kilogrammonként. 4954

ANGOL UDVARASSÁG
— Hallgasd csak, hogy horkol az apád — mondja az egyik angol gyerekek a másoknak.
— Papa nem horkol, hanem egy kutyáról álmodik és a kutya morog.

Reggeli Ujság
Üredništvo i administracija Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—58
Felelős kiadó: **Andréa Dezső**
A kiadóhivatali melós vezetője: **Blazsek Ferenc**
Pretpilata — Előfizetés:
Egy óra . . . . . 28— dinár (kihordó útján 30 din.)
Három óra . . . . . 80— dinár (kihordó útján 86 din.)
Félévre . . . . . 160— dinár (kihordó útján 172 din.)
zlati svakodnevo - Megjelenik napon/ta Pošt. čekovni račun — Postacsekkszámla: Zagreb, 46.692